

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
(ППФК)

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою ППФКу
31.08.2023, протокол № 1

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВІЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРВОМАЙСЬКОГО ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ**

Введено в дію наказом ППФКу
від 31.08.2023 № 74

Рубіжне
2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти Первомайського індустріально-педагогічного фахового коледжу (далі — Положення) розроблене з урахуванням вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Первомайському індустріально-педагогічному фаховому коледжі, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Первомайському індустріально-педагогічному фаховому коледжі та інших документів, що регулюють освітній процес у закладі.

Вимоги цього Положення є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітнього процесу в Первомайському індустріально-педагогічному фаховому коледжі (далі — Фаховий коледж).

1.2. Це Положення регулює організацію, виконання та контроль самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти (далі — здобувачі освіти) Фахового коледжу, визначає умови та вимоги, спрямовані на виконання таких завдань:

створення умов для організації самостійної роботи здобувачів освіти;

формування уміння раціонально організовувати свій час, самостійно опрацьовувати джерела інформації;

набуття навичок щоденної самостійної роботи в одержанні та узагальненні знань, умінь;

формування мотивації здобувачів освіти до подальшої ефективної професійної діяльності;

сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців;

створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості.

1.3. Метою самостійної роботи здобувачів освіти Фахового коледжу є засвоєння у повному обсязі навчального матеріалу, формування запланованих освітньо-професійною програмою компетентностей та досягнення результатів навчання, набуття навичок ефективної самостійної професійної діяльності та, як результат, підвищення конкурентної спроможності майбутніх фахівців на ринку праці.

1.4. Відповідальність за загальну організацію самостійної роботи здобувачів освіти Фахового коледжу покладено на заступника директора з навчально-виховної роботи, голів циклових комісій, методиста.

1.5. Самостійна навчальна робота виконується здобувачами освіти під керівництвом викладача, що здійснює аудиторну роботу в цій академічній групі.

1.6. Фаховий коледж створює здобувачам освітим всі умови, необхідні для успішної самостійної навчальної праці, надає їм потрібні для цього методичні засоби (навчальну літературу, лабораторне обладнання й устаткування, персональні комп’ютери тощо).

2. Зміст і види самостійної роботи

2.1. Самостійна робота здобувача освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу в Фаховому коледжі, основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від обов’язкових навчальних занять час.

2.2. Зміст самостійної роботи здобувача освіти з конкретної дисципліни визначається програмою навчальної дисципліни (далі — ПНД), методичними матеріалами, завданнями та рекомендаціями викладача.

2.3. Визначення змісту самостійної роботи здобувача освіти з конкретної навчальної дисципліни, форм і методів її організації покладається на викладача навчальної дисципліни.

2.4. Формування змісту самостійної роботи передбачає:

- визначення необхідного переліку розділів, тем, питань, завдань, що виносяться на самостійну роботу здобувача освіти;
- визначення змісту та обсягу теоретичної навчальної інформації та практичних завдань ізожної теми, які виносяться на самостійну роботу здобувача освіти;
- відбір методів і форм самостійної роботи здобувача освіти відповідно до сучасних технологій навчання;
- визначення форм і методів контролю за самостійним виконанням здобувача освіти завдань;
- розробку критеріїв оцінювання результатів самостійної роботи здобувача освіти.

2.5. Самостійна робота здобувача освіти передбачає такі її види:

- 1) підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- 2) виконання завдань із навчальної дисципліни протягом семестру: написання рефератів, повідомлень, доповідей, створення презентацій, робота з відповідними підручниками та особистим конспектом лекцій тощо;
- 3) роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з ПНД винесені на самостійне опрацювання;
- 4) підготовку до всіх видів контролю навчальних досягнень здобувачів освіти;
- 5) написання курсових робіт (проектів);
- 6) виконання завдань, передбачених програмою практики.
- 7) участь у науково-практичних конференціях, семінарах, вебінарах, конкурсах, олімпіадах;
- 8) виконання індивідуальних домашніх завдань, контрольних робіт, творчих проектів тощо;
- 9) підготовку до атестації (кваліфікаційних іспитів).

2.6. Форми самостійної роботи здобувача освіти:

- індивідуальна та групова робота в аудиторії під безпосереднім керівництвом викладача та в його присутності;
- позааудиторна робота, яка здійснюється здобувачем освіти самостійно, без викладача, але під його загальним керівництвом і контролем, у тому числі дистанційно.

2.7. Види і зміст самостійної роботи здобувача освіти з іженої спеціальності визначаються ПНД.

3. Організація самостійної роботи здобувачів освіти у Фаховому коледжі

3.1. Організація самостійної роботи здобувача освіти Фахового коледжу становить систему заходів з цілеспрямованого навчання, контролю та методичного забезпечення з метою систематичного та ефективного засвоєння навчального матеріалу, що винесений на самостійне вивчення, при підготовці до семестрового контролю та підсумкової атестації.

3.2. Обсяг навчального часу, відведений на самостійну роботу здобувача освіти, регламентується навчальним планом.

3.3. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів освіти визначається з урахуванням специфіки та змісту освітньо-професійної програми (далі — ОПП), а також питомої ваги в освітньому процесі практичних, семінарських і лабораторних занять.

3.4. Організацію самостійної роботи здобувачів освіти безпосередньо здійснюють викладачі Фахового коледжу, які розробляють необхідну документацію, що регламентує самостійну діяльність здобувачів освіти.

3.5. При організації самостійної роботи здобувача освіти викладачу необхідно виходити з місця і ролі навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі ОПП відповідної спеціальності (спеціалізації) та завдань самостійної роботи здобувача освіти щодо формування відповідних компетентностей (знань, вмінь і навичок, особистісних якостей).

3.6. На самостійне опрацювання можуть виноситись:

- частина теоретичного матеріалу;
- практичні роботи, що не потребують безпосереднього керівництва викладача.

3.7. Для виконання здобувачем освіти завдань самостійної роботи, викладачі розробляють методичні рекомендації з чітко складеними вказівками, списком літератури та/або інтернет-ресурсів, коротким (тезисним) викладом теоретичного матеріалу.

3.8. Циклові комісії можуть розробляти, окрім програм навчальних дисциплін, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості виконання самостійної роботи здобувачами освіти.

3.9. Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись здобувачем освіти у бібліотеці, навчальних аудиторіях, комп'ютерних кабінетах (лабораторіях), а також вдома.

3.10. Організація самостійної роботи здобувача освіти Фахового коледжу спрямовується на оволодіння вміннями та навичками щодо:

- 1) організації самостійної навчальної діяльності;
- 2) самостійної роботи в бібліотеці;
- 3) роботи з різними видами літературних джерел (навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною, довідковою літературою; періодичними виданнями, інтернет-ресурси);
- 4) конспектування літературних джерел;
- 5) роботи з довідковою літературою;
- 6) роботи на ПК, користування мережею «Інтернет»;
- 7) написання повідомлень, рефератів, доповідей; підготовка виступів, презентацій, пошукових і розрахункових робіт;
- 8) виконання курсових робіт;
- 9) застосування набутих знань для розв'язання практичних завдань.

4. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи

4.1. Самостійна робота здобувача освіти забезпечується навчально-методичним комплексом, розробленим для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

4.2. Навчально-методичний комплекс дисципліни містить компоненти самостійної роботи здобувача освіти, що може відображатися в:

- програмі навчальної дисципліни;
- опорному конспекті лекцій;

- збірниках задач і завдань до практичних/семінарських занять з дисципліни;
- тематиці рефератів і доповідей;
- тематиці курсових робіт (проектів) і методичних рекомендаціях щодо їхнього виконання;
- питаннях до екзаменів і заліків;
- завданнях для самостійної роботи здобувача освіти та методичних рекомендаціях щодо їхнього виконання;
- ситуаційних вправах та ділових іграх;
- друкованих та електронних підручниках, навчальних посібниках;
- тестових завданнях та завданнях для контрольних робіт.

4.3. Для самостійної роботи здобувача освіти також рекомендується відповідна література та інтернет-ресурси.

4.4. Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення навчального матеріалу повинні містити в собі вказівки щодо обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання.

4.5. Методичні вказівки до виконання курсових робіт (проектів) визначають тему, мету, хід дослідження, містять список рекомендованої наукової та методичної літератури.

Тематика курсових робіт (проектів) повинна відповідати завданням навчальної дисципліни, бути актуальною і тісно пов'язаною з вирішенням практичних фахових завдань.

4.6. Основними складовими методичних рекомендацій до самостійного вивчення навчальної дисципліни можуть бути:

- 1) тема, план;
- 2) література;
- 3) перелік компетентностей, знань та вмінь, які повинен набути здобувач освіти після опрацювання теми;
- 4) конкретні завдання з кожного питання та методичні поради щодо їх виконання;
- 5) перелік питань для самоконтролю;
- 6) завдання для самостійної роботи.

4.8. Залежно від особливостей дисципліни викладач може видавати здобувачам освіти різні види завдань самостійної роботи:

- 1) опрацювання інформації, отриманої безпосередньо на обов'язкових навчальних заняттях;
- 2) робота з відповідними підручниками та опорним конспектом лекцій;
- 3) самостійне вивчення окремих тем або питань із розробкою конспекту;
- 4) робота з літературою, інтернет-ресурсами;
- 5) написання рефератів, повідомлень;
- 6) творчі завдання (доповіді, проекти, есе, огляди тощо);
- 7) виконання підготовчої роботи до лабораторних та практичних занять;
- 8) підготовка письмових відповідей на проблемні питання, презентації;
- 9) виготовлення наочності.

4.9. Викладач не обмежується у виборі інших завдань до самостійної роботи при відповідності змісту завдання програмі навчальної дисципліни.

4.10. Методичні рекомендації до самостійної роботи з професійно-практичної підготовки розробляються відповідно до програм з кожного виду практики. Організація та проведення самостійного опрацювання тем програми професійно-практичної підготовки здійснюється під керівництвом і контролем керівника практики.

5. Організація контролю результатів самостійної роботи здобувача освіти

5.1. Навчальний матеріал, передбачений ПНД для засвоєння здобувачами освіти у процесі самостійної роботи, виносиється на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується при проведенні аудиторних навчальних занять.

5.2. Контроль за опрацюванням навчального матеріалу, винесеного на самостійну роботу, проводиться викладачем на заняттях.

5.3. Виконання деяких завдань самостійної роботи здобувачів освіти може контролюватись при проведенні лабораторних та практичних занять, при проведенні семінарів (деякі питання семінару можуть стосуватися тем, які частково або повністю опрацьовувалися самостійно), викладач може передбачити проведення семінару повністю за темами самостійної роботи.

5.4. Результати контролю за самостійною роботою здобувачів освіти Фахового коледжу оцінюються викладачем відповідної дисципліни.

5.5. Formи контролю самостійної роботи можуть бути такими:

- 1) поточний контроль на основі виконання практичних або лабораторних робіт;
- 2) поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення, доповіді тощо (на практичних або семінарських заняттях);
- 3) реферат, доповіді, есе;
- 4) вирішення ситуаційних завдань;
- 5) конспект з теми, що вивчалася самостійно;
- 6) тестування, виконання письмової контрольної роботи;
- 7) участь у студентських науково-практичних конференціях;
- 8) рейтингова система оцінки знань здобувачів освіти;
- 9) звіт про проходження практики та виконання завдань, передбачених практикою;
- 10) інші форми.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення розглядається і схвалюється педагогічною радою Фахового коледжу та затверджується директором Фахового коледжу.

6.2. Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом директора Фахового коледжу, якщо інше не передбачається тим же наказом.

6.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються педагогічною радою Фахового коледжу та затверджуються директором Фахового коледжу. У такому ж порядку Положення скасовується.

6.4. Фаховий коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний вебсайт.